



Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament

Avaluació de la comprensió lectora PIRLS 2016

Barcelona, 11 de febrer de 2016



La lectura

- ❑ Descodificació de signes per obtenir missatges, significats.
- ❑ Activitat intel·lectual d'alta complexitat, que produeix una gran quantitat de connexions neuronals. Potencia la memòria, la imaginació, la formulació d'hipòtesis i l'empatia...
- ❑ Eina de coneixement. Aprendre a llegir, llegir per aprendre.
- ❑ Font de distracció i de plaer estètic.

PROCESSOS DE COMPRESIÓ LECTORA

- ❑ **Comprensió literal:** obtenció d'informació explícita i parcial
- ❑ **Comprensió interpretativa o inferencial:** dóna significat al missatge. Dedueix basant-se en la informació del text i els coneixements previs. Explica amb paraules pròpies i assenyala les idees principals
- ❑ **Comprensió profunda o crítica:** valoració del contingut i de la forma del missatge, a partir de coneixements, opinions i criteris propis.

PIRLS avalua tres aspectes en la comprensió lectora



PROPÒSITS DE LECTURA:

- Llegir per informar-se i aprendre
- Llegir per gaudir



QUADERNS DE LA PROVA

Sobre textos literaris i informatius

Preguntes o ítems per avaluar els processos cognitius



PROCESSOS COGNITIVUS:

- Obtenir informació
- Realitzar inferències directes
- Interpretar i integrar
- Analitzar i avaluar



ACTITUDS I HÀBITS DE LECTURA



QÜESTIONARIS DE CONTEXT

- Alumnat
- Pares o tutors legals
- Professorat
- Direccions

PROVA PIRLS

PERCENTATGE DE PREGUNTES SEGONS ELS PROPÒSITS DE LECTURA I ELS PROCESSOS DE COMPRESIÓ

Tipus de text	% de textos	Processos cognitius avaluats	% de preguntes
Literaris	50%	Localitzar i obtenir informació explícita	10%
		Inferir informacions implícites	15%
		Interpretar e integrar idees i informacions	15%
		Avaluar el contingut i la forma	10%
Informatius	50%	Localitzar i obtenir informació explícita	10%
		Realitzar inferències	15%
		Interpretar e integrar idees i informacions	15%
		Avaluar el contingut i la forma	10%

Distribució d'ítems de la prova PISA 2009

Quadre 3.13. Distribució prevista dels exercicis de resposta oberta i d'elecció múltiple en la prova amb suport imprès. PISA 2009

Aspectes	% preguntes resposta oberta	% preguntes elecció múltiple	% de la prova
Accés i recuperació	5-15	15-20	25
Integració i interpretació	15-25	25-35	50
Reflexió i avaluació	10-20	0-10	25
Total	50	50	100

CSASE (2011). *Informes 18*.

Contingut de la prova PIRLS

- Cada quadern té dos textos
- Cada text té:
 - Unes 800 paraules de mitjana
 - Entre 12 i 15 ítems
- Els textos poden literaris (conte, faula, ...) i/o informatius.
- Hi ha diversos tipus de preguntes:
 - opció múltiple (unes 7 per text)
 - obertes de resposta curta (unes 5 per text)
 - obertes de resposta ampliada (1 per text)

Contingut de la prova: preguntes obertes

12. L'autor no ens diu si l'aventura de l'Anina va ser només un somni.

Busca **una** prova que demostrï que l'aventura **pot** haver estat un somni.



Busca **una** prova que demostrï que l'aventura **pot no** haver estat un somni.



- Interpretació d'un fenomen a partir de:
- Experiència i coneixements previs
 - Lectura

Contingut de la prova: preguntes d'opció múltiple

1. Quin va ser el **primer** senyal que alguna cosa estranya estava passant?

← enunciat

(A) Una pila de diaris va començar a moure's.

(B) L'Anina va veure la portada de la revista.

(C) La porta de la seva habitació estava trencada.

(D) L'Anina va sentir un soroll semblant a un xiulet.




Distractors

Resposta
correcta


← Opcions de
resposta

Una nit increïble, PIRLS 2011

Puntuació de la prova PIRLS

- Valoració d'ítems:
 - Opció múltiple (1 punt)
 - Preguntes obertes de resposta curta (fins a 2 punts)   
 - Preguntes obertes de resposta llarga (fins a 3 punts)
- Del total de punts, una meitat prové dels ítems d'opció múltiple i l'altra meitat, dels ítems de resposta oberta.
- Els criteris de correcció es fixen en el procés de comprensió avaluat, no en l'habilitat per escriure.
- No tots els alumnes contesten el mateix quadern. No s'avalua l'alumne, s'avalua el rendiment del sistema educatiu del país

Correcció de la prova

- Valoració d'ítems:
 - Opció múltiple (1 punt)
 - Preguntes obertes de resposta curta (fins a 2 punts)
 - Preguntes obertes de resposta llarga (fins a 3 punts) 
- Del total de punts, una meitat prové dels ítems d'opció múltiple i l'altra meitat, dels ítems de resposta oberta.
- Els criteris de correcció es basen en el procés de comprensió avaluat, no en l'habilitat per escriure.
- Els alumnes no contesten el mateix quadern → no s'avalua l'alumne, s'avalua el sistema educatiu del país.
- La correcció la fa personal seleccionat i contractat per l'empresa aplicadora. La IEA rep i processa les dades i finalment les envia als països participants

Nivells de comprensió lectora: textos literaris

Nivell	
Baix	<ul style="list-style-type: none">• Localitzar i obtenir detalls explícits d'informació
Intermedi	<ul style="list-style-type: none">• Localitzar i expressar accions, esdeveniments i sentiments indicats explícitament• Fer inferències directes sobre trets, sentiments o reaccions dels personatges principals• Interpretar raons òbvies i causes, i donar explicacions senzilles• Començar a reconèixer aspectes del llenguatge i de l'estil
Alt	<ul style="list-style-type: none">• Localitzar i distingir accions i detalls significatius immersos en el text• Fer inferències per explicar les relacions entre intencions, actes, esdeveniments i sentiments, amb suport en el text• Interpretar i integrar esdeveniments i accions i trets dels personatges, trets de diferents parts del text• Avaluar la importància de fets i accions al llarg de tot el relat• Reconèixer l'ús d'alguns trets del llenguatge com metàfores, imatges o to.
Avançat	<ul style="list-style-type: none">• Integrar idees i dades d'informació al llarg d'un text per apreciar el tema o temes generals.• Interpretar els esdeveniments i les accions dels personatges per proporcionar raons, motius, sentiments i trets de caràcter, amb suport complet del text.

Comparació de mitjanes d'encerts Internacional-Espanya per processos

	<i>L'Antàrtida, terra de gel</i>		<i>Pastís per a enemics</i>	
	Internacional	Espanya	Internacional	Espanya
Obtenció	71	76	62	70
Inferències	69	67	71	71
Integració	51	55	45	46
Avaluació	52	46	60	56

Títol del text	Pàgina	Edició PIRLS	Propòsit de la lectura	Nombre aprox. de paraules	Nombre d'ítems	Mitjana d'encerts internacional	Mitjana d'encerts d'Espanya
1. Una nit increïble	27	2006	Experiència lectora	900	12	60,3	66,6
2. L'Antàrtida, terra de gel	37	2006	Adquisició i ús de la informació	550	11	58,4	59,0
3. Excursió d'un dia	45	2011	Adquisició i ús de la informació	800	12	57,3	55,4
4. Vola, àguila vola. Un conte africà	53	2011	Experiència lectora	900	12	57,3	54,5
5. Pastís per a enemics	63	2011	Experiència lectora	900	16	57,0	58,8
6. La boleta de fang	73	2006	Experiència lectora	800	13	50,2	43,9
7. A la recerca de menjar	82	2006	Adquisició i ús de la informació	750	15	47,5	46,5
8. El misteri de la dent gegant	93	2011	Adquisició i ús de la informació	900	14	47,0	46,3
9. Una passejada per l'espai	104	2006	Adquisició i ús de la informació	1.000	15	-	-
10. El rescat del dofí	114	2006	Experiència lectora	1.100	11	-	-

Localitzar i obtenir informació explícita	Identificar informació rellevant per a l'objectiu específic de la lectura.
	Buscar idees específiques.
	Buscar definicions de paraules o frases.
	Identificar l'ambientació d'una història (per exemple, el temps i l'espai).
	Trobar la idea principal (quan està indicada explícitament).

Localitzar i obtenir informació explícita

Identificar informació rellevant per a l'objectiu específic de la lectura

1. En una bola del món, on trobaràs l'Antàrtida?



2. L'Antàrtida és el lloc més fred de la Terra. Quins altres rècords ha batut també?

- A el més sec i el més ennuvolat
- B el més humit i ventós
- C el més ventós i sec
- D el més alt i ennuvolat

L'Antàrtida, terra de gel. Mitjanes d'encert: 1) Int.: 81; Esp.:83 2) Int.: 61; Esp.: 56

Fer inferències directes

Inferir que un esdeveniment en causa un altre.

Concloure quin és el punt principal d'una sèrie d'arguments.

Fer generalitzacions que identifiquen fets en el text.

Descriure la relació entre dos personatges.



Fer inferències directes

Fer generalitzacions que identifiquen fets en el text

11. Pots saber com era l'Anina per les coses que va fer. Descriu com era i dóna **dos** exemples que ho demostrin.



3 punts: “Era valenta perquè va sortir de la seva habitació i va posar la revista sota el morro del cocodril”

2 punts: “L'Anina era llesta perquè va pensar un pla per lliurar-se del cocodril”

1 punt: “L'Anina era llesta. Va usar la revista”

Una nit increïble, Mitjanes d'encert

3 punts: Int.: 59; Esp.: 62

2 punts: Int.: 15; Esp.: 17

1 punt: Int.: 31; Esp.: 31



**Interpretar i integrar
idees i informació**

Distingir el missatge o tema general d'un text.

Considerar una alternativa a les accions dels personatges.

Comparar i contrastar la informació del text.

Inferir l'ambient o les emocions d'una història.

Interpretar una aplicació real de la informació del text.



Interpretar i integrar idees i informació

Distingir el missatge o tema general d'un text

13. Quin és el missatge **principal** d'aquesta història?
- (A) Les persones són tan modelables com el fang.
 - (B) Hi ha molta infelicitat al món.
 - (C) Tot allò que té una raó de ser genera felicitat.
 - (D) Fer ceràmica és la millor manera de fer el bé en el món.

***La boleta de fang.* Mitjanes d'encert (C). Int.: 43; Esp.: 43**

Interpretar i integrar idees i informació

Considerar una alternativa a les accions dels personatges

9. En el pas 3 del projecte de les cotxinilles, què creus que passarà si canvies les fulles humides a la part esquerra de la capsa?



A la recerca de menjar. Mitjanes d'encert: Int. :54; Esp.: 61 pàg. 84

Avaluar i analitzar el contingut i els elements textuais

Jutjar la integritat o la claredat de la informació del text.

Avaluar la probabilitat que els fets descrits puguin succeir realment.

Avaluar la probabilitat que l'argument d'un autor pugui canviar el que la gent pensa.

Jutjar la concordança del títol del text amb el tema principal.

Descriure l'efecte de les característiques del llenguatge, com ara les metàfores o el to.

Determinar la perspectiva de l'autor sobre el tema central del text.

Avaluar i analitzar el contingut i els elements textuais

Determinar la perspectiva de l'autor sobre el tema central del text

12. L'autora de la història tracta el tros de fang protagonista com si fos una persona. Què vol que t'imaginis en llegir-la?
- (A) El que se sent sota la pluja.
 - (B) El que podia sentir una boleta de fang.
 - (C) El que se sent en treballar un tros de fang amb les mans.
 - (D) El que se sent en crear alguna cosa amb les mans.

La boleta de fang. Mitjanes d'encert (B). Int.: 54; Esp.: 48.

Avaluar i analitzar el contingut i els elements textuais

Descriure l'efecte de les característiques del llenguatge (metàfores, to, ...)

10. Busca i copia les paraules que t'expliquen la bellesa del cel a l'alba.

1

Resposta correcta (una d'aquestes): “Els núvols eren de color rosa”, majestuosament”, “els núvols brillen com or lluent”, “el món va resplendir amb la seva llum”

***Vola, àguila, vola.* Mitjanes d'encert: Int.: 56; Esp.: 51**

Com preparar els alumnes per a la prova PIRLS

- ❑ **INFORMACIÓ I MOTIVACIÓ.** Informar-los sobre la prova i motivar-los perquè s'esforcin a fer-la bé
- ❑ **ORGANITZACIÓ.** Treballar textos PIRLS amb la dinàmica habitual, adaptant-se progressivament a les normes de la IEA: treball individual, temps, tipus de preguntes i de respostes... fins a un assaig general
- ❑ **CONTINGUTS.** Treballar els tipus de preguntes més difícils: d'inferències, de resposta oberta, d'obtenció d'informació de dues fonts, d'avaluació...
- ❑ Encara que la finalitat immediata és preparar la prova, la vostra pràctica docent pot enriquir-se molt amb la incorporació de la metodologia PIRLS.





Material de suport

A la pàgina web del Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu hi trobareu:

PIRLS 2016. Síntesi del marc conceptual i ítems alliberats

http://csda.gencat.cat/ca/arees_d_actuacio/publicacions/colleccio_documents/34-pirls-2016.-sintesi-del-marc-conceptual-i-items-alliberats/

El número 34 de la col·lecció 'Documents' que publica el Consell té com objectiu donar a conèixer les proves internacionals de comprensió lectora PIRLS, que es passen a 4t curs de primària, a través dels textos i les preguntes utilitzats en avaluacions anteriors. Per això es reuneixen en aquest volum, amb la voluntat que **proporcionin als mestres uns models que els ajudin a reflexionar i a millorar les seves activitats d'ensenyament i d'avaluació de la comprensió lectora.**

1a edició: gener de 2016

191 pàgines



El Consell Superior d'Avaluació està a la vostra disposició per a tot el que necessiteu

MOLTES GRÀCIES PER LA VOSTRA COL·LABORACIÓ